

en saadan Operation paa ingen Maade kunde gennemføres af det sjællandske Jernbaneselskab uden Regjeringens Samtykke, og jeg troer ikke, at der vilde være nogen Fare for, at Regjeringen, der er interesseret for de 9 Tiendebøle i Overtskuddet af de jydsk-syenske Baner, skulde gaae ind paa et saadant Forslag, hvis det fremkom fra det sjællandske Jernbaneselskab, om at bestemme Taxterne paa de forskjellige Jernbanestykker i et saadant Forhold, at det vilde blive skadeligt for Statskassen. Jeg troer, at man fuldstændigt kan berolige sig ved den overordentlig store Indflydelse, som Regjeringen har forbeholdt sig for Fastsættelsen af de jydsk-syenske Baners Taxter.

David: Af hvad der foreligger i Betænkningen, vil det høitærede Thing vide, at mit principale Forslag gaaer ud paa at vedtage Regjeringens Forslag, og at jeg kun subsidiært foreslaaer, at Regjeringen selv overtager at udløse Driftselskabet, idet mit Forslag stiller Regjeringen det Alternativ: enten selv at drive Jernbanerne, eller at lade dem drive igennem et Selskab. Jeg nævner nødtigt det sjællandske Jernbaneselskab; thi det synes at fremkalde en vis ubehagelig Følelse hos en Deel af den ærede Forsamling. Jeg troer, saaledes som det af en æret Landssthingsmand tilfældigvis blev ytret for nogle Dage siden, at, naar man blot havde havt et andet Navn for dette Selskab, saa vilde denne Sag maaskee være gaaet glattere, og derved skal jeg blot i Forbigaaende bemærke, at, naar det blev Tilfældet, at det sjællandske Selskab enten gennem Forpagtning af Driften eller gennem Actiernes Udløsning blev interesseret i de jydsk-syenske Baners Drift, vilde jeg meget tilraade, at Navnet blev forandret til „det jydsk-syenske sjællandske Driftselskab.“ Jeg troer, at den provinsielle Patriotisme derved vilde blive nogenlunde tilfredsstillet. — Hvad mit Hovedforslag angaaer, nemlig det, der gaaer ud paa at raade det høie Thing til at slutte sig til Regjeringens Forslag, da er det nu blevet mig lettere at tale derfor, end det ellers vilde være, da den høitagtede Indenrigsminister saa klart baade har fremstillet de Fordele, som derved vilde vindes for Staten, og har vist, at de Offre, som man

troer, at man vilde bringe dette almægtige Selskab, dog ikke ere saa store, som man i sin Frygt troer. Jeg kan dog ikke nægte mig den Behagelighed eller Ubehagelighed, hvad man nu vil, at gaae ind paa nogle af de Anstuelser, som især det ærede 1ste Medlem for 10de Krebs (Sessen) har søgt at gjøre gjældende. Han meente nemlig, at, naar et Jernbaneselskab udvider sin Virksomhed ved at forstørre det Antal Miil, hvis Drift det bestyrer, saa bliver det mere og mere mægtigt ligeoverfor Publicum, og han talte om, at man derved vilde gjøre Publicum afhængigt af Selskabet. Ja, det klinger jo godt; men jeg troer, at, naar man har et virkeligt Kjendskab til, hvorledes en Bane bliver bestyret, vil man erkende, at, jo mere Selskabets Virksomhed udvides, desto mere bliver det afhængigt af Publicum. Det skulde være en besynderlig Bestyrelse og en Bestyrelse, som slet ikke agtede paa Actionairenes Tarv, naar den ikke sølte, hvormegit enhver Udvidelse af Driften til et større Omfang er afhængig af Publicum. Bestyrelsen kan være nok saalidt tilbøielig til at indrømme Rigtigheden af det eller det, som Publicum forlanger; men, naar Forlangendet er stadigt, saa er Bestyrelsen nødsaget til at gaae ind derpaa. En anden ligesaa besynderlig Anstuelse, som i denne Sag har gjort sig gjældende, ligger til Grund for det, der blev sagt om, hvad Selskabets egentlige Tendents skulde være. Denne skulde bestaae i at ødelægge Concurrencen ved Dampskibe. Noget Sligt har sikkert ingen Bestyrelse været taabelig nok til at sætte sig som Formaal, og allermindst at gjøre det paa den Maade, at det skulde komme i Strid med Landets, det vil sige de Egnes og Districters Interesser, hvorigennem Jernbanen gaaer. Skulde et Selskab — det være sig hvilket som helst — tænke paa at ødelægge, hvad man har kaldet Concurrencen af Dampskibe, kunde det ikke stee paa anden Maade end ved at sætte Taxterne for Befordring af Gods og Personer saa lavt, at det blev langt billigere at gaae den længere Route ad Jernbanen, end at benytte Dampskibe, og det vilde jo netop endogsaa fra den provinsielle Patriotismes Standpunkt være det, som vilde komme den paagjældende Landsdeel allermest